

Vastaus valtuutettu Nina Lohvansuu-Hirvosen ym. valtuustoaloitteeseen psykiatrisen sairaanhoitajan toimesta Hangon kouluihin / Kvo-asia

Kaupunginhallitus 31.08.2026 § 192
473/00.01.06/2025

Valtuutettu Nina Lohvansuu-Hirvosen ja ym. allekirjoittama valtuustoaloite psykiatrisen sairaanhoitajan tehtävän perustamisesta Hangon kouluihin jätettiin kaupunginvaltuuston kokouksessa 23.9.2025.

Aloitteessa ehdotetaan, että Hankoon perustetaan psykiatrisen sairaanhoitajan, tai muulla nimikkeellä pätevyysvaatimuksena kuitenkin psykiatrinen sairaanhoitaja, toimi tukemaan lasten ja nuorten mielenterveyttä esiopetuksesta toiselle asteelle, sekä vahvistamaan kouluyhteisöjen arjen tukea. Tehtävän tarkoituksena olisi tukea lasten ja nuorten mielenterveyttä varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle saakka sekä vahvistaa kouluyhteisöjen arjessa tarjottavaa tukea. Aloitteen mukaan koulussa työskentelevä psykiatrinen sairaanhoitaja voisi tunnistaa varhaisia merkkejä, antaa välitöntä tukea oppilaille ja perheille, konsultoida henkilöstöä ja sujuvoittaa hoitopolkuja. Tämä vähentää koulunkäynnin vaikeuksia, ehkäisee ongelmien kasautumista ja parantaa oppimistuloksia. Malli täydentää Ankkuritoimintaa ja nuorisotyötä, vahvistaen ennaltaehkäisyä juuri siellä, missä lapset ja nuoret ovat joka päivä. Psykiatrinen sairaanhoitaja kouluissa voisi tuoda matalan kynnyksen osaamisen arkeen: varhaisen arvioinnin, jalkautuvan tuen, perheiden ohjauksen sekä koulun henkilökunnan konsultatiivisen tuen.

Aloitteessa esitetään kaksivuotisen pilotin käynnistämistä. Mikäli seuranta osoittaa toiminnan vaikuttavaksi, ehdotetaan tehtävän vakinaistamista.

Vuonna 2023 sosiaali- ja terveystyö siirtyivät kunnilta hyvinvointialueille. Samalla myös oppilashuollon palvelut siirtyivät hyvinvointialueen vastuulle, ja niistä tuli osa hyvinvointialueen lakisääteisiä tehtäviä. Oppilashuollon palveluihin kuuluvat esiopetusikäisten lasten terveydenhuoltopalvelut, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto sekä kuraattori- ja psykologipalvelut esiopetuksesta toiselle asteelle saakka.

Oppilashuollon palvelut edistävät yhdessä oppilaitoksen muun henkilöstön kanssa koko oppilaitosyhteisön osallisuutta ja hyvinvointia pyrkimällä ennaltaehkäisemään ongelmia. Lisäksi ne tukevat yksittäisten oppilaiden ja opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia. Myös huoltajat voivat saada ohjausta ja neuvontaa esimerkiksi koulunkäyntiin, opiskeluun ja vanhemmuuteen liittyvissä kysymyksissä. Hangon oppilashuollon palveluissa on aiemmin ollut haasteita täyttämättömien vakanssien vuoksi, mutta tällä hetkellä kaikki tehtävät ovat täytettyinä.

Syksyn 2025 ja kevään 2026 välisenä aikana aloitetta on käsitelty varhaiskasvatuksen, koulujen, nuorisotoimen, kaupungin nuorisovaltuuston, EMPT-ryhmän (ennaltaehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyöryhmä) sekä kouluterveydenhuollossa työskentelevän hyvinvointialueen henkilöstön edustajien kanssa. 9.2. järjestettiin moniammatillinen kokous, johon osallistui asian kannalta keskeisiä toimijoita. Kokouksessa katsottiin, että nykyisiä toimintatapoja tulisi ensisijaisesti vahvistaa ja kehittää. Osallistujien mukaan tarvitaan selkeä työnkuva, vakiintuneet rakenteet, vastuunjako sekä

kohderyhmän määrittely, jotta työ ei hajaantuisi tai päällekkäistyisi muiden palvelujen kanssa. Keskeisenä pidettiin fyysisesti läsnä olevia ja helposti saavutettavia ammattilaisia, jotka tarjoavat matalan kynnyksen tukea kouluissa ja tekevät tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Erityistä huomiota tulisi kiinnittää varhaiseen tukeen, perheiden ja vanhemmuuden tukemiseen sekä neuropsykiatrisia haasteita omaavien lasten ja nuorten sekä koulutuksen ulkopuolelle jäämisen riskissä olevien oppilaiden tilanteeseen, sillä näiden ryhmien määrän koetaan kasvaneen. Opettajilla ei aina ole aikaa tai osaamista vastata oppilaiden mielenterveyshaasteisiin, minkä vuoksi asiantuntijatuki ja konsultaatio ovat tärkeitä. Lisäksi toimiva yhteistyö, selkeät yhdyspinnat eri toimijoiden välillä (esimerkiksi LUVN:n kanssa) sekä yhtenäiset toimintamallit auttavat varmistamaan, että palvelut ovat vaikuttavia ja oikea-aikaisesti saatavilla.

Liite

- Valtuustoaloite 23.9.2025 / Psykiatrisen sairaanhoitajan toimi Hangon kouluihin

Ehdotus

Ehdotus esitetään kokouksessa.

Asian käsittely

Keskustelun aikana esittelijä teki seuraavan ehdotuksen:

Kaupunginhallitus käy asiasta lähetekeskustelun ja palauttaa asian valmisteluun.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian valmisteluun.

Lisätiedot

Hyvinvointikoordinaattori Hanna Österlund, 040 1359215